

Vadászó-gyűjtögető életmód a kő- és vaskorszakban: Élelmiszernövények

Tanulmányozzuk, hogy ezekben a korszakokban hogyan használták a növényeket a mindennapi életben

Cél: Ismereteket szerezni arról, hogy milyen növényeket használtak az emberek élelmiszerként

Források:

- Pappus fact sheets
- Internetes kutatás
- Gyűjtött növények az iskola területéről vagy a környékről

Activity springboards:

- Élelmiszernövények – Keressünk ehető gyümölcsöket, magvakat és leveleket az iskola területén vagy a környéken – erre a tavaszi és nyári hónapok a legmegfelelőbbek.
- Növessz, arass és őrölj gabonát. Nyerj bepillantást a mezőgazdálkodás kezdeteibe és ültess búzát egy kis területen. Miután learattad a búzakaralásokat, többször erősen lengesd meg őket a szélben. Ezzel a szelelőrostálással a búzaszemek megtisztulnak a különböző szennyeződésekől. A szemeket ezután egy mozsárban egy mozsártörő segítségével őröld finomra. Az így keletkezett liszt teljes kiőrlésű lesz, hiszen nem csak a búza magját, de a csíráját és a héját, azaz a korpát is tartalmazza.
- A Pappus Növénytáblák segítségével keressünk további lehetőségeket növények gyakorlati felhasználására.
- Az emberek a kőkorszakban a nyírfa gyantáját használták ragasztónak, hogy egy éles követ egy fadarabra ragasztva baltát készítsenek. Később a középkorban sok vadász ugyanebből a gyantából madaraknak készített csapdát. A nyírfák ágait kenték be vele, hogy az ágakra szálló madarak beleragadjanak.

További segédletek:

- Pappus Növénytáblák: Szeder (ehető gyümölcsök); Fűfélék, különösen olyan gabonák, amiket már a mezőgazdálkodás kezdetén használtak (pl. a zab); Mogyoró (ehető magvak és építőanyag); Kóris (faanyag); Csalán (kötél); Csipkebogyó (C-vitamin); Tölgy (cserzőanyag bőrhöz).

Kulcsszavak:

Gyanta, élelmiszernövények

Sikerkritériumok:

- ✓ Önálló kutatómunkát tudok végezni azzal kapcsolatban, hogy az emberek milyen növényeket gyűjtöttek régen, és ezeket hogyan használták fel élelmiszerként.
- ✓ Fel tudok kutatni olyan bizonyítékokat, amik alátámasztják, hogy az emberek valóban ezeket a növényeket gyűjtötték.

Történelem: Angolszászok

Növények, mint építőanyagok

Cél: Egy angolszász falu modellezése fa vesszőkből és vakolóanyagból

Források:

- Pappus Növénytáblák – Kóris, Mogyoró, Csalán
- Mogyoró, vagy ahhoz hasonló vesszők
- Agyag, szalma, fű, természetes gyapjú

Használjuk a Pappus Növénytáblákat, az internetet vagy a könyvtárat, és gyűjtünk információkat a különböző növények alábbi felhasználásairól:

- Építőanyagok ősi angolszász otthonok építésénél, úgymint falak, határjelölők, tűzrakó helyek.
- Étkezésre használt edények és tálak.
- Faanyagként a legismertebb és legelterjedtebb fafajtákat használták, mint a kóris, a szil és a tiszfa.
- Fonás és szövés: lenből szőtt vászon ágyneműk készítésére, szalma tetőfedésre és csalán kötélkészítéshez.
- Az angolszász gyógynövények nevei sokszor tükrözték felhasználásuk módjait. Az árvácskát például „bonewort”-nak, azaz a csontok gyógyírjának nevezték.

Feladat:

- Nézzetek utána, hogy a vesszőket és a vakolóanyagokat hogyan használták. Mogyoróvesszőkből fonjatok egyszerű falakat és fedjétek le őket agyagból, földből, vagy homokból készült vakolattal. Ha lehet a tanulók maguknak ássák ki a vakoláshoz szükséges anyagokat.
- Kísérletezzetek a különböző arányokkal, és hogy milyen módokon lehet a vakolóanyagot még erősebbé tenni, például fűvel, szalmával keverve.

További segédletek:

- Vizuális Kultúra tanári segédletek: Kötőanyagok.
- Csalán tanári segédlet kötél készítéséhez.

Kulcsszavak: vesszők és vakolóanyag

Sikerkritériumok:

- ✓ El tudom magyarázni, hogy miért készültek az otthonok vesszőkből és vakolóanyagokból.
- ✓ El tudom magyarázni, hogy hogyan készül el egy ilyen építmény.